

یادداشت

نوجوانان فکر می‌کنند با یک بار مصرف معتاد نمی‌شوند

مهرنوش محمدی*

● ممکن است به هر دلیلی نوجوانان در دام اعتیاد گرفتار شوند؛ جدا از دوست ناباب، مشکلات خانوادگی، الگوبرداری اشتباه از خانواده و اغلب والدین، مشکلات اقتصادی، بی‌کاری و... از دلایل دیگر می‌توان به رفاه زیاد و در دسترس بودن همیشگی پول در خانه اشاره کرد. برخی از والدین می‌خواهند نوجوان خود را راضی نگه دارند و هر زمان که او درخواست کرد و بدون جویاشدن دلیل آن بی‌حساب و کتاب پول در اختیار نوجوان خود قرار می‌دهند. گاهی اعتیاد نوجوان به دلیل نبود درک اقتصادی است و به دلیل همیشه در دسترس بودن پول اتفاق می‌افتد. یکی از این مواد مخدر خطرناک ماده‌ای مخدری ارزان ولی با عوارضی بسیار گران، ماده مخدر دستمال کاغذی است. ماده‌ای است که به دلیل شبیه‌بودن آن به دستمال کاغذی به همین نام در اختیار مصرف‌کننده قرار می‌گیرد و عوارض آن ماده خطرناک به حدی است که مصرف‌کننده آن فقط شش ماه بیشتر دوام نمی‌آورد.

شاید نوجوان از عوارض بسیار خطرناک این قبیل مواد مخدر اطلاع ندارد. همچنین شبیه‌بودن برخی مواد مخدر به اشیای پیرامون ما نوجوان را به سمت مصرف مواد می‌کشد و جالب به‌نظرسریدن آنها از طرف نوجوان و به دلیل قانع‌کردن حس کنجکاوی به مصرف این‌گونه مواد روی می‌آورند. البته تصور نوجوان این است که هرگز معتاد نخواهد شد. یکی دیگر از دلایلی که نوجوان در دام اعتیاد می‌افتد، الگوبرداری اشتباه او از والدین است. پدر او مواد مخدر استفاده می‌کند و به‌دلیل همین الگوبرداری اشتباه، او نیز معتاد می‌شود. گاهی نیز نوجوان از

سر بی‌برنامگی و بی‌کاری و حتی پرکردن اوقات تنهایی خود به سمت مصرف مواد مخدر کشیده می‌شود. حتی گاهی نیز به توصیه غلط و اشتباه دیگران یا حتی تصورات اشتباه خودش درباره مواد مخدر است که برای مثال، ماده‌ای به نام متادون، اعتیادآور نخواهد بود یا ریتالین، برای تقویت حافظه مناسب است، دچار سوءمصرف مواد مخدر خواهد شد. این‌گونه تصورات نادرست، الگوبرداری‌های غلط و نداشتن اطلاعات کافی درباره عوارض مواد مخدر می‌تواند نوجوان را در دام اعتیاد بیندازد.

برای نوجوان خود یک الگوی رفتاری مناسب باشیم، مقدار پولی را که در اختیار او می‌گذاریم، مدیریت و کنترل کنیم. دوستانی که با نوجوانان رفت‌وآمد دارند، بشناسیم و تحت کنترل قرار دهیم و اوقات فراغت او را با برنامه‌های مناسب پر کنیم.

* کارشناسی ارشد روان‌شناسی

چه کسی می‌تواند حق قانونی آموزش و پرورش را از شهرداری بگیرد؟

تهران متمول، با محرومیت شدید سرانه آموزشی روبه‌رو است

اعظم پویان
روزنامه‌نگار

تهران پس از سیستان و بلوچستان دومین استان کشور در برخورداری از فضاهای آموزشی است و درواقع دومین استان محروم کشور به‌لحاظ سرانه فضای آموزشی است. حسینی، سرپرست وزارت آموزش و پرورش، چند روز پیش در بیست‌ویکمین جشنواره خیرین مدرسه‌ساز با اعلام این موضوع که استان تهران برای رسیدن به میانگین کشوری به ۲۳ هزار کلاس درس جدید نیاز دارد، گفت: در استان تهران بیش از دو میلیون دانش‌آموز در هشت هزار مدرسه با ۷۴ هزار کلاس مشغول تحصیل هستند. سرانه دانش‌آموزان در کلاس درس به‌طورمیانگین کشوری ۲۴ نفر است، اما در استان تهران به ۳۴ نفر رسیده است. سرانه برخورداری از فضاهای آموزشی برای هر دانش‌آموز در کشور ۵.۲ متر است اما در استان تهران این میزان ۴.۵ متر مربع است. این روزها درحالی‌که در مناطق ۲۲گانه شهر تهران شاهد انواع ساختمان‌سازی‌ها هستیم متأسفانه کمتر توجهی به افزایش جمعیت دانش‌آموزی در این مناطق و نیاز به فضاهای آموزشی شده است. موضوع بسیار تکان‌دهنده وضعیت نگران‌کننده فضاهای آموزشی مورد نیاز جمعیت در حال رشد، به‌ویژه در مناطق رو به رشد غربی تهران است. بررسی وضعیت موجود فضاهای آموزشی مناطق ۲۲گانه تهران نشان داده است مناطق ۴، ۵، ۱۳، ۲۲ با محرومیت شدید سرانه آموزشی مواجه هستند.

برای مثال، منطقه ۲۲ با جمعیتی بالغ بر ۱۷۰ هزار نفر و وسعت ۱۱۰ کیلومتر مربع دارای فقر شدید سرانه آموزشی است. باوجود اینکه سرانه پیشنهادی کاربری‌های آموزشی در طرح جامع معادل ۰.۸۷ متر مربع معرفی شده است. مجموع سرانه آموزشی بر پایه جمعیت موجود این منطقه معادل ۰.۲۷ متر مربع است، یعنی یک چهارم حداقل میزان مورد نیاز. این در حالی است که براساس مطالعات جمعیت‌پذیری شهر تهران،

نرخ رشد جمعیت این منطقه دو برابر میزان نرخ رشد جمعیت کل شهر تهران در دهه اخیر بوده است. درحال‌حاضر حدود ۲۱ هزار دانش‌آموز در این منطقه به‌صورت مهاجر در مدارس غیرنوبومی محل زندگی خود مشغول به تحصیل هستند. **مهم‌جریات قانون شوراهای آموزش و پرورش**

انوشیروان محسنی‌بن‌دی، استاندار تهران در بیست‌ویکمین جشنواره خیرین مدرسه‌ساز اعلام کرد که از شهرداری‌های مناطق ۲۲گانه خواسته شده تا هر شهرداری، دو قطعه زمین برای مدرسه‌سازی تخصیص دهد، اما مسئله اینجاست که چه کسی باید پیگیر حقوق قانونی وزارت آموزش و پرورش از شهرداری‌ها باشد؟ آیا به‌راستی این حق قانونی آموزش و پرورش است و اگر چنین است این حق از کجا آمده است؟

در یکی از بندهای ماده ۱۳ قانون شوراهای آموخته است که تا پنج درصد عوارض شهرسازی اعم از تفکیک و صدور پروانه و... باید از سوی شهرداری‌ها برای توسعه فضاهای آموزشی به آموزش و پرورش تخصیص یابد. قانون شوراهای آموزش و پرورش در سال ۷۲ تصویب شد و مهم‌ترین هدف آن بسیج سرمایه‌ها و منابع ملی و محلی برای پیشبرد

کنکور؛ بودن یا نبودن مسئله این نیست!

همچنان آبخشور معضلات ویژه خود خواهد شد و تضمینی در این میان نیست که آلترناتیو کنکور از کارکردهای منفی ناعادلانه‌بودن معیار پذیرش و استرس‌ها و قدرت نفوذ بازار و مافیای ویژه‌ای بکاهد.

بنابراین باید آزمون کنکور را همچنان سر جای خود نشانند زیرا آن‌طور که برخی کارشناسان اذعان دارند، هنوز جایگزینی جامع و مانع در برابر آن نگاه دوگانه‌مداری جدا نبوده است. شاید از همین چشم‌انداز است که نگاه منطقی مبتنی بر «راه سوم» یا راه تعدیل کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد. اگر چه برگزاری کنکور در این سال‌ها در نقش بزنگاه استرس‌های فراوان، زایش مافیای کنکور و... آسیب‌های جدی را بر دانش‌آموزان وارد کرده است تا جایی که آرزوی برخی از دانش‌آموزان و والدینشان حذف کنکور است اما باید یادمان باشد به‌کارگیری هرگونه روش دیگر جایگزین کنکور

آزمون کنکور در زمینه سنجش نسبی توانایی فهم دقیق‌تر، استعداد و مهارت بیشتر از میان انتخاب گزاره درست میان چند گزاره

نظام تعلیم و تربیت بود. قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش در استان‌ها، شهرستان‌ها و مناطق کشور به‌منظور تحقق مشارکت و نظارت مردم در امر آموزش و پرورش و بهره‌گیری از کلیه منابع و امکانات، به‌منظور تأسیس، توسعه و تجهیز فضاهای آموزشی و پرورشی و تسهیل در فعالیت‌های اجرایی آموزش و پرورش، شوراهای آموزش و پرورش در استان‌ها و شهرستان‌ها تشکیل شد.

ترکیب شورای استان‌ها بدین صورت است که استاندار به عنوان رئیس شورای آموزش و پرورش است و علاوه بر حضور مسئولانی از نهادهای مختلف شامل حضور معتمدین محلی و انمه جماعات هستیم و در مجموع ۱۷ دستگاه در این شورا عضویت دارند و می‌توان از امکانات دستگاه‌های دولتی و خیران برای کمک استفاده کرد.

سهم آموزش و پرورش از شهرداری‌ها در کجا مانده است؟

اما چرا این قانون بعد از گذشت ۲۶ سال هنوز به مرحله اجرایی‌شدن نرسیده است و برخورد شهرداری‌ها با این مسئله در تمام این سال‌ها کاملاً سلیقه‌ای بوده است؟

غلط (چهار گزینه‌ای) دانش‌آموزان را بر سر یک چهارراه قرار می‌دهد که ملزم می‌شوند هوشیارانه و در مدت‌زمان کوتاهی اشتباهات را تشخیص و سپس پاسخ درست را بیابند؛ یعنی پرسش‌های چهار گزینه‌ای به گونه‌ای تنظیم شده‌اند که بیشتر قدرت فهم و انتخاب درست دانش‌آموزان را می‌سنجند نه محفوظات محض یا فهم سطحی مطالب را. برخی شواهد هم نشان می‌دهد دانش‌آموزانی که قدرت محفوظات بالا اما درک مطلب و فهم چندانی از درس‌ها کسب نکرده‌اند، نمی‌توانند در آزمون کنکور موفق شوند و این شاید یکی از دلایل دیگر است که هنوز بر سنجش توانایی تقریبی کنکور در تشخیص میزان فهم درس‌ها از سوی دانش‌آموزان باید به آن استاد کرد.

طبق خبرگزاری‌ها در این زمینه ظاهراً هم‌اکنون در معیارهای ورود به دانشگاه عادلانه‌تر و دقیق‌تر خواهد شد.

سودوکو سخت ۲۴۱۸

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.
- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ساده ۲۴۱۸

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عده‌های بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

حل سودوکو سخت

۹	۵	۴	۷	۱	۳	۶	۸	۲
۶	۷	۸	۲	۹	۵	۱	۴	۳
۳	۱	۲	۸	۴	۶	۵	۷	۹
۴	۸	۶	۱	۳	۷	۹	۲	۵
۱	۲	۵	۹	۸	۳	۴	۶	۷
۵	۳	۹	۶	۲	۸	۱	۷	۴
۷	۶	۳	۵	۸	۴	۲	۹	۱
۸	۹	۵	۴	۷	۱	۲	۳	۶
۲	۴	۱	۳	۶	۷	۵	۹	۸

حل سودوکو ۲۴۱۷

۸	۴	۹	۲	۳	۷	۶	۵	۱
۷	۶	۳	۸	۱	۵	۲	۹	۴
۵	۱	۲	۶	۳	۷	۴	۸	۹
۱	۵	۸	۷	۴	۳	۹	۶	۲
۹	۳	۶	۵	۸	۲	۱	۴	۷
۲	۷	۴	۱	۹	۸	۳	۵	۶
۳	۸	۵	۶	۷	۱	۴	۲	۹
۶	۲	۱	۴	۵	۹	۳	۷	۸
۴	۹	۷	۳	۲	۸	۵	۱	۶

جدول ۳۴۲۱

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
ک	ج	د	س	ز	ا	ر	م	ب	ن	ت	پ	خ	ل	ح
ا	و	ز	ل	ی	م	ت	ب	ا	ه	ط	ث	ج	ا	ز
ز	ا	ن	ز	ع	ب	و	ف	ه	ل	ک	ی	ا	ز	ا
ا	ن	د	ن	س	ی	ر	ت	ب	ی	ا	ز	ا	ز	ا
ا	ی	م	د	م	د	ت	ب	ا	ر	س	ی	ا	ز	ا
ب	ی	د	ی	ا	ت	ا	م	ی	ک	ت	ن	ه	ب	ی
ا	م	ب	ل	و	د	ل	ن	ک	ی	ا	ز	ا	ز	ا
ت	س	ب	ی	ح	ن	ی	ا	ی	ز	د	ب	ی	ا	ز
ن	ا	ش	ز	ه	ا	م	ا	ن	ت	ی	ی	ا	ز	ا
د	ک	ن	ش	ر	ن	ک	ی	ا	ز	ا	ز	ا	ز	ا
ر	س	ی	د	ل	ن	ک	ی	ا	ز	ا	ز	ا	ز	ا
م	ل	ک	و	ت	ا	ن	ک	م	ا	ر	ی	ا	ز	ا
ا	م	ن	و	ط	و	ی	ن	ت	ی	ا	ز	ا	ز	ا
م	ن	ا	ک	ا	م	ن	و	ن	ش	ت	ه	ب	ی	ا

تاکی

نقاشی کودکان و رشد خلاقیت

آر آده سیدمیرزایی‌جهقی*

● نقاشی یکی از مهم‌ترین سرگرمی‌های دوران کودکی است. تمام کودکان زمانی که قادر می‌شوند قلم به دست بگیرند، با ترسیم خطوط، نقاشی‌کردن را می‌آموزند. هم‌زمان با رشد جسمانی و ذهنی کودک، ترسیم‌های او نیز پیشرفته‌تر و کامل‌تر می‌شود. نقاشی کودکان چیزی بی‌محتوا یا بدون ارزش نیست، بلکه فعالیتی است که ارزش محتوایی بسیاری دارد و از جنبه‌های مختلف هنری، بالینی و آموزشی قابل توجه و بررسی است. به همان میزان که نقاشی می‌تواند سبب رشد خلاقیت و استعداد هنری کودک شود، می‌تواند محدودکننده و ازبین‌برنده خلاقیت و استعداد کودکان شود. کودکان به‌طور معمول واقعیت‌ها را کپی نمی‌کنند، بلکه آنچه را در ذهن خود دارند، ترسیم می‌کنند. یکی از روش‌های معمول در آموزش نقاشی به کودکان، روش تکمیلی است که معمولاً در کتاب‌های نقاشی و سرگرمی کودکان دیده می‌شود؛ کتاب‌هایی که معمولاً کپی‌کردن را به کودکان می‌آموزند. البته این کتاب‌ها گاهی برای ابتدای روند آموزش و آشنایی کودک با محرک‌های مختلف محیطی مناسب است ولی استفاده زیاد، روح خلاقیت و استعداد هنری کودک را از بین می‌برد. همچنین گذاشتن اشیای مختلف در مقابل کودک و اینکه از روی آنها نقاشی کند، ذهنیت و تخیل کودک را ضعیف می‌کند. بهترین روش، آزادگذاشتن قوای تخیل کودک است. هرآن چیزی که قدرت ذهن را محدود کند، خلاقیت را نیز محدود می‌کند؛ بنابراین نقاشی‌های تقلیدی و کپی‌برداری شیوه مناسبی برای آموزش نقاشی به کودکان نیست.

یکی از روش‌های ترسیم نقاشی که سبب رشد خلاقیت می‌شود، روش ترسیم داستان است. در این روش داستانی برای کودکان بازگو می‌شود و از آنها خواسته می‌شود تا کل داستان، بخش‌هایی از آن، یا برداشت خود را از داستان نقاشی کنند. با خوششان داستانی را ساخته و ترسیم کنند. بدین ترتیب او کتاب داستانی را برای خود طراحی می‌کند. این روش هم قوای تخیل کودک را به کار می‌گیرد و هم تمرکز و دقت او را افزایش می‌دهد زیرا کودک یاد می‌گیرد با دقت و تمرکز داستان را گوش کند، آن را به خاطر سپرده و ترسیم کند. روش دیگر، روش «تصورکن و بکش» است. در این روش از کودک بخواهید چیزی را تصور کرده و سپس نقاشی کند. سعی کنید موضوعات تکراری یا کلیشه‌ای نباشد، مثلاً از او بخواهید دنیای زیر آب یا کف دریا و اقیانوس را تصور کرده و نقاشی کند. به او بگویید چشمانش را ببندد و زیر دریا را تصور کند، از او بپرسید چه می‌بیند؟ سپس هرآنچه در ذهن خود تصور می‌کند، ترسیم کند. یا از او بخواهید یک شی، خانه، درخت، جنگل، خانه را از بالا، پایین، پشت شیشه بخارگرفته، زیر نور ماه، زیر باران، از نمای دور، نزدیک و... نقاشی کند، یا کهنکشان، درون بدن، اعماق زمین، خانه مورچه‌ها و... را بکشد. به خاطر داشته باشید هرگز در نقاشی کودکان دست نبرید و آنها را اصلاح نکنید و آنها را به تقلید و کپی‌کردن تصاویر وادار نکنید. از نقاشی کودکان ابراز تکیه و هرگز کودک را به دلیل نقاشی‌هایش تحقیر یا سرزنش نکنید. برای کارهای هنری کودک و نقاشی‌هایش ارزش قائل شوید و بخشی از دیوار اتاقش را به این امر اختصاص دهید.

* کارشناس ارشد روان‌شناسی تربیتی

جدول ۳۴۲۲ ■ طراح: ییزن گورانی

افقی:

- کلی آیارتمانی- معنی و مفهوم- سفره
- پاسخ مثبت- نویسنده آمریکایی رمان اتوبوسی به نام هوس ۳- شهری در هندوستان- برکه کوچک مقوایی- تندر ۴- شریک زندگی- راه و روش عبادت- نامی دخترانه ۵- قطار برقی شهری- لکن ظرف‌شویی- دوتا نون ۶- سال بی‌پایان!- از چهره‌های سرشناس سینمای کمدی جهان- رهبر حزب ۷- جاذبه- تاریخ‌نگار- نامواره ۸- پس از مرحله قبل- نوعی ماده مخدر و بی‌حسی- رشته‌کوهی در مرکز اروپا ۹- کلفت و ضخیم- لانه زنبور عسل- خبرگزاری کار ایران ۱۰- آرزوها- برجستگی زیر کفش فوتبال- شکم بند طبی ۱۱- اراده- زبانه آتش- کشور هزار معبد ۱۲- هم‌بستگی- ماهی‌فروش- خودروی باربری کوچک ۱۳- پسوند شباهت- از چهار جهت جغرافیایی- محوطه ورزشی سروپشیده ۱۴- چیزی را با همه جزئیات خسته‌کننده تعریف کردن- بلدرچین ۱۵- چاراندیش- بسیار بخشنده- اسیر جنگی آزادشده.

عمودی:

- خواهش و تمنا- به طور مبهم یا مختصر- پیامبری که خانه کعبه را بنا نهاد ۲- مساوی- پیروی کردن- سازمان جاسوسی رژیم صهیونیستی ۳- شهری در شهرستان کاشان- سخنوران- حساب‌کننده ۴- دشمن ارزانی است- خاکستر- خیس ۵- داروی بی‌هوشی- پرتابه جنگی- پناه‌جستن ۶- مشهور- چند وکیل- گهواره ۷- فلز سرخ- نشدنی-